

Vergaderjaar 2025–2026

29 389

Vergrijzing en het integrale ouderenbeleid

Nr. 163

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 februari 2026

Tijdens de regeling van werkzaamheden van 2 december 2025 heeft uw Kamer verzocht om een brief naar aanleiding van het bericht «Oudere gebukt onder zorggat; Tienduizenden krijgen uitgekleeft pakket» van 29 november 2025 in de Telegraaf. Dit verzoek staat in uw brief met kenmerk 2025Z20994 van eveneens 2 december 2025, met daarin de betreffende tekst uit het stenografisch verslag.

Met deze brief geef ik invulling aan uw verzoek en geef ik een reactie op het artikel en beantwoord ik een tweetal aanvullende vragen. Eén vraag om een overzicht van bezuinigen in de zorg en de (mogelijke) gevolgen daarvan, dat al gemaakt zou zijn. En daarop aansluitend de vraag welke regeldruk er is in de ouderenzorg.

Reactie op het bericht van 29 november 2025 in de Telegraaf

Ouderen met een Wlz-indicatie hebben recht op goede, passende zorg, die aansluit op hun specifieke wensen en behoeften. Dat kan voor veel mensen op een goede manier georganiseerd worden in de thuissituatie. Het is niet mogelijk voor alle ouderen met een Wlz-indicatie thuis 24-uurs toezicht te realiseren door inzet van professionele zorgmedewerkers. Dat is niet reëel, niet altijd nodig en ook niet altijd de wens van ouderen. Zorg thuis is niet hetzelfde als zorg in een instelling waar de geclusterde setting ervoor kan zorgen dat het toezicht en de nabijheid van zorg eenvoudiger kan worden georganiseerd en gegarandeerd.

Met de afspraken in het Hoofdlijnenakkoord Ouderenzorg (HLO) stimuleren we dat mensen zo lang mogelijk, zo zelfstandig mogelijk thuis kunnen blijven wonen, bijvoorbeeld door het ontlasten van mantelzorgers, het inzetten van zorgtechnologie en het versterken van reablement.

Ik wil dat er voldoende plekken komen voor de ouderen voor wie thuis wonen lastiger wordt, maar voor wie het verpleeghuis nog niet aan de orde is.

Daar zet ik op in met de introductie van de «moderne verzorgingshuizen», waar wonen, omzien naar elkaar, zorg en ondersteuning samenkomen. Er zijn al vele goede voorbeelden door het hele land van tussenoplossingen die liggen tussen het thuis waar men al jaren woont en het verpleeghuis, zoals hofjeswoningen, geclusterde woonvormen, thuisplusflats, etc.

De afgelopen maanden heb ik een groot aantal van deze woonvormen bezocht en ik zie hoeveel enthousiasme er is. Daar wil ik op voortbouwen, zodat deze woonvormen beschikbaar komen voor de ouderen die hier behoefte aan hebben. Dit aanbod is vooral nodig voor ouderen met een beperkt sociaal netwerk, die het risico lopen te vereenzamen als zij thuis blijven wonen.

Als het thuis echt niet meer gaat, kan er een moment komen dat verblijf in een verpleeghuis wel noodzakelijk of het meest passend is. Voor die ouderen zal het zorgkantoor ook in een plek in het verpleeghuis voorzien. Voor echt urgente gevallen lukt plaatsing in een verpleeghuis altijd vrij snel, waarbij het dan echter niet altijd gaat om de plek van voorkeur.

Overzicht van de bezuinigingen in de zorg

Volgens het stenografisch verslag zou uw Kamer graag een overzicht van het Ministerie van de zorgbezuinigingen en de consequenties daarvan willen ontvangen.

Ik verwijs in reactie hierop graag naar de financiële paragraaf van het HLO dat op 3 juni 2025¹ naar uw Kamer is verzonden. Het HLO heeft als doelstellingen het terugdringen van het arbeidsmarkttekort en het borgen van de toegankelijkheid van de ouderenzorg in de toekomst. Onderdeel van het HLO is een set met financiële afspraken die zijn gemaakt met betrokken veldpartijen. Het totaal van de eerder voorziene tariefmaatregelen Wlz-ouderenzorg is in het HLO verzacht met bedragen tussen € 242 miljoen en € 264 miljoen in de periode 2026–2030 en met € 250 miljoen structureel vanaf 2031. Dit geeft zorgaanbieders extra financiële ruimte om de toegankelijkheid van de zorg voor de meest kwetsbare ouderen te waarborgen. Partijen zijn het erover eens dat de tariefbijstelling die is opgenomen in het HLO leidt tot reële maximumtarieven.

Tabel 1 laat zien dat de uitgaven aan Wlz-ouderenzorg tussen 2022 en 2024 zijn gestegen van € 15,9 miljard tot € 19,5 miljard. Zoals vermeld in het HLO zal de financiële ruimte voor de Wlz-ouderenzorg de komende jaren verder toenemen van circa € 21 miljard in 2025 tot circa € 24,4 miljard in 2029.

Tabel 1: Uitgaven Wlz-ouderenzorg 2022–2029¹

bedragen x € 1 miljard	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ouderenzorg	15,9	17,7	19,5	21,0	22,4	23,0	23,7	24,4

¹ Realisatie t/m 2024; raming vanaf 2025 (vanaf 2027 nog exclusief loonprijsontwikkeling)

Over eventuele (bezuinigings- dan wel intensiverings-) voorstellen van een nieuw te vormen kabinet voor de ouderenzorg kan ik geen mededelingen doen, omdat dat niet tot mijn verantwoordelijkheid behoort.

¹ Kamerstukken II, 29 389, nr. 152.

Regeldruk in de ouderenzorg

Uw Kamer heeft verzocht om de vraag te beantwoorden welke regeldruk er is in de ouderenzorg. De regeldruk in de zorg wordt gemeten door het Centraal Bureau voor de Statistiek. In de werknemersenquête Zorg en Welzijn wordt de ervaren regeldruk gemeten van zorgprofessionals. In de ouderenzorg geven medewerkers aan dat zij gemiddeld 27,5% van hun tijd kwijt zijn aan administratie.

In de Regiegroep «Aanpak Regeldruk» wordt gewerkt aan het verminderen van de administratietijd per 2030 tot maximaal 20% van de werktijd van een zorgverlener. Regeldruk wordt veroorzaakt door alle partijen, systeempartijen, zorgaanbieders en beroepsgroepen, en moet dus door alle partijen worden aangepakt. Om de vermindering van administratietijd te bereiken geven partijen in de regiegroep uitvoering aan het gezamenlijke plan van aanpak en werken zij aan een werkagenda per deelnemende partij. In de regiegroep zijn ook partijen uit de ouderenzorg vertegenwoordigd.

VWS zorgt voor de herziening van de Wet Zorg en Dwang, een aanpassing van het handtekeningenbeleid en de vereenvoudiging van herindicaties. Daarnaast brengen beroepsorganisaties en branches gezamenlijk in kaart wat er mogelijk is om de zorg eenvoudiger te maken en de regeldruk te verminderen.

Zorgaanbieders worden gestimuleerd om hun eigen regeldruk aan te pakken, ook door de brancheorganisaties. Ze worden hierbij ondersteund door het kennisaanbod van Vilans, «Waardigheid en Trots» en de experimenteerruimte van de NZa. Zo geeft het overzicht wettelijk verplichte registraties zorgverleners houvast welke registratie verplicht is en welke gestopt kan worden. De handtekening van een cliënt onder de zorgovereenkomst en het zorgplan in de Wlz zijn bijvoorbeeld niet verplicht en kosten de nodige tijd om op te halen. Veel zorgaanbieders stoppen hier al mee.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
N.J.F. Pouw-Verweij